

ČLANICE IN ČLANI DLUM – GLAZERJEVI NAGRAJENCI (2012–2024)

KURATOR: MARIO BERDIČ CODELLA

Galerija Likovnega Društva Kranj - ZDSLU
na Glavnem trgu 4 v Kranju
27. 8.—13. 9. 2024

**RAZSTAVA LIKOVNIH DEL ČLANIC
IN CLANOV DLUM –
GLAZERJEVIH NAGRAJENCEV
(2012–2024)
V MALI GALERIJ I KRANJ**

Glazerjeva nagrada je najvišje priznanje za dosežke na področju umetnosti in kulture, ki ga od leta 1987 podeljuje Mestna občina Maribor. Vsakoletno priznanje sestoji iz nagrade za življenjsko delo in treh listin za izjemne dosežke v obdobju zadnjih treh let. O prejemnikih odloča Odbor za podelitev Glazerjevih nagrad, v imenu odbora pa jo podeljuje župan MO Maribor na posebni svečanosti.

Janko Glazer, po katerem nosi Glazerjeva nagrada ime, je sprva delal kot bibliotekar v mariborski Študijski knjižnici (danes Univerzitetna knjižnica Maribor), leta 1931 pa je postal njen ravnatelj, kjer je delo opravljal vse do upokojitve leta 1959. Posvečal se je znanstvenemu in domoznanskemu delu ter Študijsko knjižnico povezal z Univerzo v Mariboru, zato velja danes za osrednjo osebnost mariborskega

knjižničarstva. Hkrati je deloval kot urednik pesniških zbirk, prevajalec in pesnik.

Tokratna izmenjalna razstava članic in članov DLUM z Likovnim društvom Kranj v Mali galeriji je posvečena prav nagrajenkam in nagrajencem Glazerjevih nagrad in listin, pri čemer je zanimivo, da je postala malodane stalnica pri nagrajevanju ta, da so redno nagrajeni tudi likovne umetnice in umetniki. Hkrati je bilo z listino nagrajeno tudi samo Društvo likovnih umetnikov Maribor. Četudi pa MOM podeljuje Glazerjeve nagrade že od leta 1987, se je kurator Mario Berdič Codella (Glazerjeva listina 2017) odločil postaviti spodnjo mejo pri letu 2012, ko je bilo mesto Maribor Evropska prestolnica kulture.

Mario Berdič Codella

Društvo likovnih umetnikov Maribor sodi med najstarejša likovna društva na Slovenskem, saj gre za naslednika Umetniškega kluba Grohar, prve stanovske likovne zveze po I. svetovni vojni na področju osvobojene Štajerske v novi, skupni domovini južnih Slovanov, Kraljevini SHS. Prvo razstavo Kluba Grohar v Mariboru je leta 1920 odprl sam general Rudolf Maister, kar je kulturnemu dogodku dalo še posebno težo. Leta 1931 se društvo preimenuje v Umetniški klub Brazda z izrazitejšo socialno vsebino. Po II. svetovni vojni prične klub ponovno delovati kot Društvo slovenskih likovnih umetnikov, pododbor Maribor, svoje sodobno ime pa si pridobi leta 1972, ko tudi pristopi k Zvezi slovenskih društev likovnih umetnikov (ZDSLU). DLUM združuje ustvarjalce vseh likovnih zvrsti, tako slikarje, grafike, kiparje, fotografe in oblikovalce kot tudi novomedijske ustvarjalce iz štajerske in koroške regije, sprva pa je vključevalo še likovnike iz Prlekije in Prekmurja, ki so kasneje ustanovili svoje lastno DLUPP. Sodobno zasnovana galerija se

nahaja na Židovski ulici 10, kjer lahko poleg članov DLUM razstavljajo tudi umetniki iz drugih društev, vključenih v ZDSLU in hkrati tuji ustvarjalci, na recipročni izmenjalni osnovi. Novembra in decembra 2023 je tako potekala jubilejna razstava ob 30. obletnici Galerije DLUM. Že od leta 1920 sodi med najpomembnejše društvene razstave vsakoletna kolektivna predstavitev članov DLUM, kjer strokovna komisija na podlagi najnovejših del izbere častne nagrajence, ki nato razstavljajo v matični galeriji in v tujini, prispevajoč tako k utrjevanju identitete Slovenstva v okviru evropskih narodov. Leta 2016 je DLUM prejel Glazerjevo listino mesta Maribor za dosežke na področju kulture. Nekdanjemu predsedniku DLUM dr.h.c. Vojku Pogačarju je leta 2020, s sourednikom Primožem Premzlom, uspelo izdati obsežno monografijo 100 let OLD (organizirane likovne dejavnosti), ki je s strokovnimi besedili obeležila pomemben jubilej društvene organizacije likovnih ustvarjalcev na področju SV Slovenije in še dosti širše.

Na razstavi sodelujejo:

**IDA BRIŠNIK REMEC,
BOGDAN ČOBAL,
GREGOR PRATNEKER,
MARIJAN MIRT,
LUDVIK PANDUR,
JOŽE ŠUBIC,
BRANIMIR RITONJA,
VLASTA ZORKO.**

IDA BRIŠNIK REMEC

BIOGRAFIJA

Rojena je leta 1941 v Mariboru. Študirala je slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1964 diplomira pri prof. Gabrijelu Stupici. Od leta 1964 do 1975 je bila zaposlena kot profesorica likovne vzgoje na Srednji vzgojiteljski šoli. Od leta 1975 je vse do upokojitve delovala kot samostojna ustvarjalka na področju kulture in se poleg poučevanja na Delavski univerzi posvečala tudi javnim naročilom (npr. vitraži v Cerkvi na Ptujski gori in drugje, tapiserija v cerkvi sv. Jožefa na Studencih v Mariboru). Leta 2024 je prejela Glazerjevo nagrado za Življenjsko delo.

V dolgoletni neutrudni likovni ustvarjalnosti Ide Brišnik Remec lahko že od samih začetkov odkrivamo umetničino popolno vdanost rastlinski likovni motiviki, saj je narava zanjo največji navdih in dejansko edini biotop, v katerem lahko sploh živi in se likovno izraža, tako še celo v omejenem, interiernem okolju, v katerem biva svoje novejšo življenjsko obdobje, odkriva vedno nove in nove izrazne možnosti ob pogledu na rastlinstvo, ki jo obdaja.

Sobne rastline I., 2024, barvniki na papirju, 46 × 56 cm

BOGDAN ČOBAL

BIOGRAFIJA

Rodil se je leta 1942 v izgnanstvu v Zrenjaninu, v Srbiji. Diplomiral je iz slikarstva na ALU v Ljubljani leta 1967 (prof. M. Sedej). Zaposlen je bil kot vodja reklame in aranžerske delavnice v blagovnici KVIK, nato kot učitelj likovnih predmetov na Srednji šoli za trgovinsko dejavnost. Pred upokojitvijo je bil vrsto let profesor za risanje, slikanje in likovno teorijo na Oddelku za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru. Nazadnje je predaval na Tehniški fakulteti UM. V umetnikovem celovitem likovno ustvarjalnem opusu se enakovredno in soodvisno prepletata slikarstvo in grafika, celoten opus pa ustvarja skoraj izključno v tehnikah olja, akrila in grafičnih tehnikah globokega in ploskega tiska, vključno z litografijo. Od leta 1975 je član DLUM, udeleževal se je v društvenih organih in večkrat prejel tudi nagrado DLUM. Leta 2002 je prejel Glazerjevo listino, leta 2019 pa Glazerjevo nagrado za življenjsko delo.

Bogdan Čobal se v novejšem ustvarjalnem obdobju pogosto ukvarja s pomembnimi dogodki najnovejše zgodovine, kot je problematika beguncev, policijsko nasilje, vojna (Tegetthoff) ipd., navezujoč tako na svoje mladostno obdobje, ko je svoje litografije posvečal nevarnosti atomske vojne (Mesto H, Aresov ples ipd.). Vso angažirano motiviko pa uvršča v okvir svojih prepoznavnih kozmičnih pokrajin, ki jih rad projicira tudi na zemeljsko oblo.

Fragmenti modrin, triptih, 2024, akril na platnu, 3 deli po 80 × 30 cm

DLUM – Glazerjevi nagrajenci

MARIJAN MIRT

BIOGRAFIJA

Rodil se je leta 1975 v Zagrebu. Končal je Srednjo šolo za uporabno umetnost in oblikovanje v Zagrebu na oddelku Kiparstva. Magistriral je na Akademiji likovnih umetnost v Zagrebu (1999, prof. M. Vuco). Leta 2000 se je preselil v Maribor. Je avtor več javnih skulptur doma in v tujini (Pet organskih nevarnosti na Židovskem trgu v Mariboru). Pripravil je več kot trideset samostojnih razstav in mnogo skupinskih. Je član DLUM, ZDSLU in ULUPUH. Prejel je številne nagrade in priznanja, med drugim priznanje Riharda Jakopiča leta 2020 in leta 2023 Glazerjevo listino, zlato medaljo za kiparstvo na pariškem Salon des Beaux Arts du Carrousel, Louvre 2017 in Orangeria v Palais de Luxembourg 2022 ter štirikrat nagrado DLUM 2013, 2017, 2018 in 2019. Ukvarja se s kiparstvom, slikarstvom, z računalniškim oblikovanjem, s fotografijo in z likovno pedagogiko.

Kiparska figuralika Marijana Mirta je nekaj zares posebnega, saj ustvarja, poleg človeških podob z mitološko vsebino (Ikarus ipd.), tudi živalske podobe (podgane, svinje ...), in kar je še posebej značilno zanj, hibridna mitološka bitja, kot je akteon, a tudi njegove lastne hibride, kot so človeški zajci in človeški psi, vsi seveda s samo njemu razumljivo izpovedno vsebino. Neprestano se sprašuje o smislu človeškega obstoja, o vzrokih njegovega intelektualnega in duhovnega propada, o posledicah neumnosti, pri čemer je zanj umetnost edino sredstvo, ki nas lahko izkoplje iz brezna idiotizma.

De rien, 2023, fotogrametrija,
3D tisk s PETG plastiko, patiniranje,
roka - d: 60 cm, stebrič - v: 128 cm

LUDVIK PANDUR

BIOGRAFIJA

Rodil se je leta 1947 v Slovenj Gradcu. V Mariboru je leta 1966 maturiral na I. gimnaziji in se istega leta vpisal na Akademijo likovnih umetnosti v Zagrebu, kjer je leta 1970 diplomiral na Oddelku za slikarstvo pri profesorju Antunu Mezdjiću. Istega leta je bil na natečaju sprejet na podiplomski študij slikarstva v mojstrski delavnici prof. Krsta Hegedušića. Na isti ustanovi je zaključil leta 1972 slikarsko specialko. Leta 1973 se je zaposlil kot asistent na Oddelku za likovno pedagogiko Pedagoške akademije v Mariboru. Leta 1998 je bil izvoljen v naziv rednega profesorja za slikarstvo in leta 2013 se je upokojil. Je član DLUM in ZSDLU. Leta 2018 je prejel Glazerjevo nagrado za življenjsko delo.

Ludvik Pandur skozi svoj celostni slikarski opus črpa navdih iz dveh glavnih virov, iz keltske ali germanske mitologije na eni strani in narave na drugi strani, s krajšimi digresijami, kot so motivi iz ZDA, Španije, vključno s flamencom, in najnovejše obdobje neprestanega avtoportretiranja. Pandurjeve ekspresionistične, psihoanalitične, avtorefleksivne in hkrati katarzične samoupodobitve sodijo v vrhunec umetnikovega odslikavanja zavesti in podzavesti, hkrati pa predstavljajo popolni unicum v slovenski likovni tradiciji.

Parsifal, triptih, 2024, olje na platnu, 3 deli po 70 × 30 cm

GREGOR PRATNEKER

BIOGRAFIJA

Rodil se je leta 1973 v Mariboru. Diplomiral je na Pedagoški fakulteti v Mariboru, smer Likovna umetnost (2006, prof. dr. M. Ciglencečki, A. Krašna) in magistriral na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, smer Slikarstvo (2012, Z. Lenardič, prof. dr. J. Muhovič). Ima status samostojnega ustvarjalca na področju kulture. Je član DLUM in ZDSLJU. Leta 2013 je prejel prvo nagrado Majskega salona (ZDSLJU) ter istega leta tudi nagrado DLUM. V zadnjem desetletju je štirikrat sodeloval na Jesenskem salonu v Parizu, trikrat na Salonu francoskih umetnikov v Grand Palace Paris in dvakrat na Salonu lepih umetnosti v Louvru ter bil dvakrat nagrajen. Prejel je nagrado DLUM in letos tudi Glazerjevo listino. Vrhunec umetnikovih umetniško ustvarjalnih prizadevanj pomeni monografija izpod peresa umetnostne zgodovinarke in likovne kritičarke Anamarije Stibilj Šajn, v založbi Primoža Premzla, izšla leta 2023.

Gregor Pratneker je vdani častilec narave, saj so njegovi sprehodi po gozdu, ob rekah in jezerih, vzponi na gore in celo nedavni obisk Islandije odraz globokega spoštovanja do vsega stvarstva, ki naj bo za vsakega človeka nekaj svetega, celo sakralnega, saj bo človeštvo drugače uničilo svoj lastni jaz. Človek namreč ni le del narave, marveč je narava sama. In prav to izraža Gregor Pratneker skozi svoje krajine.

Hladno-topli kontrasti, 2024, olje na platnu, 33 × 47 cm

BRANIMIR RITONJA

BIOGRAFIJA

Rodil se je leta 1961 v Mariboru. Diplomiral na Fakulteti za varnostne vede. Leta 1981 je postal član Fotokluba Maribor, njegov mentor je postal Ivan Dvoršak. V letih med 1987 in 1989 je bil najuspešnejši Slovenski razstavljalec in uvrščen med 10 najuspešnejših v Jugoslaviji. Leta 1989 mu je Fotografska zveza Jugoslavije (FZJ) podelila naziv kandidat - mojster fotografije. Mednarodna zveza za umetniško fotografijo pa mu je leta 1995 (FIAP) podelila naziv Umetnik fotografije (AFIAP). Leta 1997 je prevzel funkcijo umetniškega vodje Fotogalerije Stolz, leta 1998 pa mu dodelijo naziv Mojster fotografije, ki ga podeljuje Fotografska zveza Slovenije. Prejel je tudi Zlato plaketo ZKD 2016, Srebrno plaketo JSKD 2019, medaljo za fotografijo na Salon des Beaux Arts du Carrousel, Louvre 2017 ter posebne nagrade na 8. Festivalu likovnih umetnosti v Kranju 2019. Od leta 2007 je član ZDSLU in DLUM. Je avtor fotografske monografije portretov Glazerjevih nagrajencev ob 25. obletnici, nagrado z listino pa je prejel tudi sam leta 2012.

DLUM – Glazerjevi nagrajenci

Branimir Ritonja je fotograf, ki gre do konca v vsakem oziru, saj mu nobena tematika in nobena fotografska tehnika niso tuje, kot je na primer fotografija na kamen ali fotografije opuščenih celic mariborskega zapora. Posveča se tako razpadajočim se stavbam kot ljudem na robu družbe, obupancem ali pomembnim kulturnikom, kot so Glazerjevi nagrajenci. Kot forenzični fotograf je doživel najhujše človeške tragedije, zato se dotakne vsake družbene krivice, posveti se vsaki osebi, kot bi bila najpomembnejša, hkrati pa uporablja svoj izrazito likovni pogled na fotografijo, ob uporabi sfumatur, chiaro-scurov, svetlobne in zračne perspektive, tenebrozo efektov, poigravanja z ostrino objektiva ipd.

Deklica z rdečim klobukom, 2023, barvna fotografija na platnu, 80 × 80 cm

JOŽE ŠUBIC

BIOGRAFIJA

Rodil se je leta 1958 v Mariboru. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer Slikarstvo (1982) in opravil tudi specialko (1984). Ukvarja se s slikarstvom, z risbo in grafiko, od leta 2000 se posveča instalacijam in v zadnjem ustvarjalnem obdobju intenzivno tudi keramiki. Leta 2013 je prejel Glazerjevo listino, leta 2020 pa še nagrado ZDSLU za življenjsko delo.

Jože Šubic sodi med tiste, venomer raziskujoče likovne ustvarjalce, tako na tehnološkem kot tematsko motivskem področju, ki jim je uspelo ustvariti svoj lasten nadrealistični svet, v katerem je prostor za nove kreacije in celo kreature, potrjujoč tezo, da je umetnik lahko enak stvarniku, demiurgu, le če je dovolj drzen in inovativen. Umetnikove novejške keramične male plastike uvajajo hibridna bitja, pol živali, pol ljudi ali živali križane z drugimi živalmi, poleg strašljivo učinkujočih bipolarnih organizmov, ki so lahko tudi amfibijska, torej kopenska, vodna in zračna hkrati, nenazadnje pa se je tudi "prekršil" nad erotičnimi tabuji, predvsem kar zadeva "spremembo namembnosti" določenih spolnih organov. Jože Šubic tako primora opazovalce njegovih del, da "ožamejo" svoje možgane in si jih ponovno resetirajo.

Slovenski slavček, 2019, keramika, 44 × 49 × 27 cm

VLASTA ZORKO

BIOGRAFIJA

Rodila se je leta 1934 v Mariboru. Diplomirala je na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani, smer Kiparstvo (1959, prof. Zdenko Kalin). Postala je članica DSLU, pododbor Maribor. Od leta 1959 je poučevala na OŠ Angela Besednjaka, na II. gimnaziji in na Pedagoški akademiji. Od leta 1972 deluje kot samostojna ustvarjalka na področju kulture. Je avtorica pomembnih javnih spomenikov v Mariboru (Lovro Kuhar, General Maister idr.). Leta 2017 je prejela Glazerjevo nagrado za življenjsko delo.

Vlasta Zorko sodi med tiste redke umetnice na slovenski likovni sceni, ki svoj kiparski opus skoraj v celoti posvečajo ženski figuri v smislu klasične žanrske motivike, ki pa je ne moremo opredeliti ne kot kmetško ne kot meščansko, marveč prej kot idealistično interpretacijo življenjskega poslanstva ženske. Izjeme so njene portretne upodobitve znanih slovenskih osebnosti, ki jih lahko pogosto zasledimo tudi kot javne oz. spomeniške plastike. Kiparkina najljubša tehnika je modelacija v glini, pogosto pa daje odlivati tudi v bron, predvsem kadar gre za javna ali privatna

naročila. Samostojne ali izjemoma dvojne ženske figure upodablja umetnica v vseh življenjskih obdobjih, od otroštva in mladosti preko materinstva do starosti, pri čemer se upodobljenke po večini nahajajo v neke vrste idilični zamaknjenosti, na primer pri pogovoru, pestovanju otrok, počitku, igri, toaleti ali enostavno pri bolj ali manj nedolžnemu razkazovanju, skratka ob prijetnejših, vendar neustvarjalnih vsakdanjih opravilih. V ikonografskem okviru lahko ugotovimo pogosto simboliko treh življenjskih obdobj in v tej zvezi tudi minljivosti ali nečimrnosti (vanitas) ter nenazadnje materinstva in arkadijske idilike. Umetničin ženski ideal torej ni ne herojska borka za pravice zatiranih niti mati korajža ne erotično glamurozna zavojevalka moških src, marveč predstavlja poosebljenje celovitega klasičnega ideala lepote, elegance, nežnosti in poduhovljenosti, ki žal vedno bolj izginja iz sodobne družbene zavesti kot nekakšen relikv preteklosti. Vlasta Zorko tako kljubuje vsem vrstam diskriminacije s svojim v nebo vpijočim umetniškim sporočilom: užitek je biti ženska.

Prijazna ženska, 2022, žgana glina, d: 43 cm

Do sedaj podeljene Glazerjeve nagrade članicam in članom DLUM:

- 2024 – Nagrada: Ida Brišnik Remec,
Listina: Gregor Pratneker
- 2023 – Listina: Marijan Mirt
- 2021 – Listina: Metka Kavčič
- 2019 – Nagrada: Bogdan Čobal
- 2018 – Nagrada: Ludvik Pandur
- 2017 – Nagrada: Vlasta Zorko
Listina: Mario Berdič Codella [likovni kritik in kurator, častni član DLUM]
- 2016 – Listina: Društvo likovnih umetnikov Maribor
- 2013 – Listina: Jože Šubic
- 2012 – Listina: Branimir Ritonja
- 2009 - Nagrada: Meta Gabršek Prosenc [kustosinja, muzejska svetnica, častna članica DLUM]
- 2008 – Nagrada: Zmago Jeraj
- 2005 – Listina: Samuel Grajfoner
- 2004 – Listina: Anka Krašna
- 2003 – Listina: Bogdan Čobal
- 1996 – Nagrada: Slavko Kores
Listina: Viktor Šest
- 1993 – Listina: Likovna skupina MI (Irena Čuk, Darko Golija, Samuel Grajfoner, Zdravko Jerkovič, Samo Pajek, Oto Rimele)
- 1992 – Listina: Viktor Gojkovič, Jože Šubic
- 1991 – Nagrada: Rudolf Kotnik
- 1990 – Nagrada: Gabrijel Kolbič
Listina: Zmago Jeraj
- 1988 – Nagrada: Oton Polak

KOLOFON

Naslov kataloga: Razstava likovnih del članic in članov
DLUM – Glazerjevih nagrajencev (2012–2024) v Mali
galeriji Kranj. Avtorji: Ida Brišnik Remec, Bogdan Čobal,
Gregor Pratneker, Marijan Mirt, Ludvik Pandur, Jože
Šubic, Branimir Ritonja, Vlasta Zorko.

Katalog izdal: DLUM, Trg Leona Štuklja 2, Maribor
Založnik: DLUM, Maribor
Zanj: Kristina Prah

Avtor besedila: Mario Berdič Codella
Oblikovanje in tehnično urejanje: Vojko Pogačar
Avtorji fotografij: Marijan Mirt, Jože Šubic, ostale Branimir
Ritonja

Razstava v Mali galeriji Kranj
Glavni trg 4, Kranj

Izid: Maribor, avgust, 2024

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

73/76"2012-2024"(083.824)(0.034.2)

DRUŠTVO likovnih umetnikov Maribor. Članice in člani
DLUM – Glazerjevi nagrajenci (2012–2024) (2024 ;
Kranj)

Članice in člani DLUM – Glazerjevi nagrajenci (2012 -
2024) [Elektronski vir] : Galerija Likovnega Društva Kranj
- ZDSLU, v Kranju, 27. 8. - 13. 9. 2024 / kurator [in avtor
besedila] Mario Berdič Codella ; [avtorji Ida Brišnik Re-
mec ... [et al.] ; avtorji fotografij Marijan Mirt, Jože Šubic,
Branimir Ritonja]. - E-knjiga. - Maribor : DLUM, 2024

Način dostopa (URL): <https://www.dlum.si>
ISBN 978-961-96702-8-6 (PDF)
COBISS.SI-ID 204690947

Sponzorji:

**Mestna občina
Maribor**
Univerzitetno
mesto

KULTURNA ČETRTO
židovska
CULTURAL QUARTER

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL ČLANIC
IN ČLANOV DLUM –
GLAZERJEVIH NAGRAJENCEV
(2012–2024)
V MALI GALERIJ KRAJ